

Gemeente Zeewolde

Gemeentehuis
Raadhuisplein 1

Postbus 1
3890 AA Zeewolde

Telefoon (036) 5229522
Telefax (085) 1108515
E-mail info@zeewolde.nl
Website www.zeewolde.nl

Aan

De Gemeenteraad van Zeewolde

Datum
15 oktober 2024

Uw brief/kenmerk

Zaaknummer
00500000070616

Zeewolde

Documentnummer
00500000373295

Contactpersoon

Doorkiesnummer

Onderwerp
Raadsinformatiebrief reactie op de potten en
pannen motie

E-mailadres
info@zeewolde.nl

Geachte leden van de raad,

Met deze brief willen wij u informeren over de mogelijkheden betreffende een “potten en pannen” fonds binnen de gemeente Zeewolde.

Om uitvoering te geven aan de ingediende motie op 29 juni 2023 betreffende het potten en pannenfonds, is er onderzoek gedaan naar de mogelijke realisatie, zoals gevraagd aan het college. Een uiteindelijk potten en pannen fonds kan bijdragen aan de bredere nationale beweging om de industrie, landbouw en gebouwde omgeving te verduurzamen, zoals vastgelegd in het Klimaatakkoord. In het Klimaatakkoord zijn de volgende doelen voor de gebouwde omgeving vastgesteld:

- ❖ In 2030 moeten er in Nederland 1,5 miljoen bestaande woningen zijn verduurzaamd.
- ❖ In 2050 moeten er in Nederland 7 miljoen bestaande woningen zijn verduurzaamd.

Er zijn verschillende mogelijkheden geïdentificeerd. Hieronder worden deze in vier mogelijkheden uiteengezet, waarbij wordt beschreven hoe een dergelijk fonds kan worden gebruikt en hoeveel per individuele aanvraag een logische bijdrage zou (kunnen) zijn. Deze opties zijn gebaseerd op vergelijkbare initiatieven in andere gemeenten.

Om een goed beeld te krijgen van de verschillende mogelijkheden, is eerst in kaart gebracht hoe koken op gas zich verhoudt tot koken op inductie, de potentiële doelgroep en mogelijkheden. Daarnaast zijn de financiële gevolgen van elke keuze voor een specifieke mogelijkheid en doelgroep onderzocht. Tot slot worden er enkele kanttekeningen geplaatst bij een dergelijk “potten- en pannenfonds.”

Inductie VS Gas

Bij koken op gas verbruikt je gemiddeld 37 m3 gas per jaar, een inductiekookplaat gebruikt gemiddeld 175 kWh per jaar.

De kosten voor het gebruik van gas komt uit op gemiddeld € 49,95,- per jaar, waar het gebruik van inductie per jaar gemiddeld € 56,- euro is. De energieprijzen van augustus 2024 zijn voor deze berekening gebruikt en de gemiddelde verbruik cijfers van milieu centraal. Aannemelijk is dat beide bedrag hoger zijn door verhoogde energieprijzen in de winter.

Keuze doelgroep

Bij de meeste andere gemeenten wordt een “potten en pannen” fonds opengesteld voor alle inwoners die voldoen aan de gestelde voorwaarden (zie de opsomming onder deze alinea). Doorgaans valt een variant van het “potten en pannen” fonds onder een bredere subsidie voor het aardgasvrij maken van woningen, waarbij ook het gebruik van elektriciteit bij koken wordt opgenomen. Zeewolde bezit momenteel (nog) niet een overkoepelende subsidie waarin verschillende duurzaamheidsmaatregelen (isolatie, zonnepanelen etc.) voor de gebouwde omgeving worden gesubsidieerd. De keuze van vergelijkbare subsidies is meestal gebaseerd op de volgende criteria, waarbij de focus voornamelijk ligt op de inductiekookplaat (of elektrisch koken) en niet zozeer op de potten en pannen zelf:

- ❖ U stapt over van aardgas naar inductie (of elektrisch koken).
- ❖ U kreeg niet eerder subsidie voor de overstap van aardgas naar inductie (of elektrisch koken).
- ❖ De facturen mogen niet ouder zijn dan 4 maanden.
- ❖ Uw woning is geen nieuwbouwwoning.
- ❖ U bent geen huurder van de woning.

In sommige gevallen wordt bij andere gemeenten de focus gelegd op inwoners met een lager inkomen. Aangezien alle woningen in 2050 van het gas af moeten, kan het logisch zijn om de regeling open te stellen voor alle inwoners die voldoen aan de eerder genoemde criteria. Echter is onze ervaring dat inwoners die al voldoende financiële middelen hebben vergelijkbare regelingen het beste kunnen vinden.

Er zijn verschillende mogelijke doelgroepen die in aanmerking zouden kunnen komen voor het “potten en pannen” fonds. Mogelijke doelgroepen zijn bijvoorbeeld de energietoeslag doelgroep (575 huishoudens), de woonpalet doelgroep (2100 huishoudens) waarvan 65% nog geen inductiekookplaat heeft of alle huishoudens van Zeewolde exclusief de Polderwijk waar al wordt gekookt op inductie (7311 woningen). Aangenomen wordt dat 75% van de doelgroep geheel Zeewolde gebruik gaat maken van regeling, dit is een aanname, er kan niet met zekerheid wordt gezegd welk percentage van de doelgroep gebruik gaat maken van deze subsidie.

De doelgroepen en bijbehorende percentages worden verderop in de brief gebruikt om een schatting van het benodigde budget te maken.

In welke vorm?

Hieronder toegelicht zijn de verschillende mogelijke opties die gevonden zijn tijdens het onderzoek. Deze zijn gebaseerd op gevonden varianten van andere gemeente betreffende een “potten en pannen” fonds.

Mogelijkheid 1: Potten en pannen

In deze mogelijkheid wordt een subsidie of voucher verstrekt waarmee inwoners een potten en pannen set kunnen aanschaffen. Een gemiddelde set voor inductie bedraagt tussen de € 75,- en € 200,-. Hiermee wordt indirect gestuurd op elektrificeren van de woning. Hieronder zichtbaar is een grove inschatting van de kosten (zie het kopje **Hoogte fonds** voor een verdere toelichting):

- ❖ Energietoeslag doelgroep: 575 energietoeslag aanvragers x € 200,- x 100% = € 115.000,-
- ❖ Woonpalet doelgroep: 2.100 woningen x € 200,- x 65% = € 273.000,-
- ❖ Geheel Zeewolde doelgroep: 7311 woningen x € 200,- x 75% = € 1.096.650,-

Mogelijkheid 2: Inductiekookplaat (of elektrisch koken)

In deze mogelijkheid wordt een subsidie of voucher verstrekt voor de aanschaf van een inductiekookplaat (of elektrisch koken), zonder subsidie of voucher voor nieuwe potten en pannen. Andere gemeenten vergoeden tussen de 25% (maximaal €250) en 50% (maximaal € 500,-) of € 400,- van het aankoopbedrag, inclusief in sommige gevallen de installatiekosten. Gezien een gemiddelde inductiekookplaat € 600,- kost, het installeren tot € 500,- a € 700,- kan oplopen. Voor verdere berekeningen wordt gerekend met een percentage van 50% (maximaal € 500,-) inclusief installatiekosten. Hiermee wordt direct gestuurd op elektrificeren van de woning en wordt er een significante bijdrage gedaan door de gemeente. Hieronder zichtbaar is een grove inschatting van de kosten (zie het kopje **Hoogte fonds** voor een verdere toelichting):

- ❖ Energietoeslag doelgroep: 575 energietoeslag aanvragers x € 500,- x 100% = € 287.500,-
- ❖ Woonpalet doelgroep: 2.100 woningen x € 500,- x 65% = € 682.500,-
- ❖ Geheel Zeewolde doelgroep: 7311 woningen x € 500,- x 75% = € 2.741.625,-

Mogelijkheid 3: Inductiekookplaat (of elektrisch koken) + potten en pannen

In deze mogelijkheid wordt een subsidie of voucher verstrekt voor de aanschaf van zowel een inductiekookplaat (of elektrisch koken) als potten en pannen geschikt voor inductie. Andere gemeenten vergoeden tussen de 25% (maximaal € 250,-) en 50% (maximaal € 500,-) of € 400,- van het aankoopbedrag voor de inductiekookplaat, inclusief in sommige gevallen de installatiekosten. De gemiddelde kosten voor een set potten en pannen geschikt voor inductie bedragen € 75,- tot € 200,-. Gerekend wordt met een percentage van 50% (maximaal € 600,-) voor de aanschaf van een inductiekookplaat en potten en pannen. Hiermee wordt indirect en direct gestuurd op elektrificeren van de woning. Hieronder zichtbaar is een grove inschatting van de kosten (zie het kopje **Hoogte fonds** voor een verdere toelichting):

- ❖ Energietoeslag doelgroep: 575 energietoeslag aanvragers x € 600,- x 100% = € 345.000,-
- ❖ Woonpalet doelgroep: 2.100 woningen x € 600,- x 65% = € 819.000,-
- ❖ Geheel Zeewolde doelgroep: 7311 woningen x € 600,- x 75% = € 3.289.950,-

Mogelijkheid 4: Gratis toe sturen van potten en pannen

In deze mogelijkheid koopt de gemeente een X aantal sets met potten en pannen geschikt voor inductie. De gemiddelde kosten voor een set potten en pannen geschikt voor inductie bedragen € 75,- tot € 200,-. Indien er groot wordt ingekocht kan dit bedrag wat dalen, opslag is echter een obstakel wat extra middelen vereist naast dat er verzendkosten bijkomen. Deze optie is dus minder aantrekkelijk dan eerder genoemde opties. Door te kiezen voor mogelijkheid 4 wordt indirect gestuurd op elektrificeren van de woning. Hieronder zichtbaar is een grove inschatting van de kosten (zie het kopje **Hoogte fonds** voor een verdere toelichting):

- ❖ Energietoeslag doelgroep: 575 energietoeslag aanvragers x € 200,- x 100% = € 115.000,-
- ❖ Woonpalet doelgroep: 2.100 woningen x € 200,- x 65% = € 273.000,-
- ❖ Geheel Zeewolde doelgroep: 7311 woningen x € 200,- x 75% = € 1.096.650,-

Hoogte fonds per doelgroep en mogelijkheid

De hoogte van het fonds varieert per mogelijkheid en is tevens afhankelijk van de doelgroep. Hieronder wordt een indicatie gegeven van de hoogte van een dergelijk fonds. We hebben gekozen in deze brief voor de energietoeslag, Woonpalet en de gehele gemeenschap van Zeewolde als doelgroep.

Verwacht wordt dat de werkelijke bedragen lager uitvallen omdat een gedeelte van de doelgroepen simpelweg geen interesse heeft in het fonds en een gedeelte al is overgestapt op elektrisch koken.

Energietoeslag doelgroep:

- ❖ Mogelijkheid 1: 575 energietoeslag aanvragers x € 200,- x 100% = **€ 115.000,-**
- ❖ Mogelijkheid 2: 575 energietoeslag aanvragers x € 500,- x 100% = **€ 287.500,-**
- ❖ Mogelijkheid 3: 575 energietoeslag aanvragers x € 600,- x 100% = **€ 345.000,-**
- ❖ Mogelijkheid 4: 575 energietoeslag aanvragers x € 200,- x 100% = **115.000,-**

Woonpalet doelgroep:

- ❖ Mogelijkheid 1: 2.100 woningen x € 200,- x 65% = **€ 273.000,-**
- ❖ Mogelijkheid 2: 2.100 woningen x € 500,- x 65% = **€ 682.500,-**
- ❖ Mogelijkheid 3: 2.100 woningen x € 600,- x 65% = **€ 819.000,-**
- ❖ Mogelijkheid 4: 2.100 woningen x € 200,- x 65% = **€ 273.000,-**

Geheel Zeewolde doelgroep (exclusief de Polderwijk):

- ❖ Mogelijkheid 1: 7311 woningen x € 200,- = € **1.096.650,-**
- ❖ Mogelijkheid 2: 7311 woningen x € 500,- = € **2.741.625,-**
- ❖ Mogelijkheid 3: 7311 woningen x € 600,- = € **3.289.950,-**
- ❖ Mogelijkheid 4: 7311 woningen x € 200,- = € **1.096.650,-**

Kantekeningen

Er zijn in den lande bedenkingen over de effectiviteit van het verstrekken van potten en pannen om verdere verduurzaming te stimuleren. Er wordt namelijk indirect op verduurzaming gestimuleerd. Een regeling voor inductiekookplaten richt zich daarentegen op het te realiseren doel uit het klimaatakkoord. Dit leidt tot directe bijdrage aan de vermindering van CO₂-uitstoot. Daarnaast is er een reële kans dat het fonds niet zal worden gebruikt indien er gekozen wordt voor alleen potten en pannen + de energietoeslag/woonpalet doelgroep. De energietoeslag/woonpalet doelgroep is niet financieel draagkrachtig en heeft naar alle waarschijnlijkheid geen inductie kookplaat aangeschaft en het ontbreekt hen waarschijnlijk aan middelen om dit alsnog te doen. Woonpalet heeft daarnaast aangegeven aankomende jaren geen woningen volledig van het gas te halen. Wel gaan zij aan de slag om jaarlijks 15 hybride warmtepompen te plaatsen, de overstap op inductie wordt dus niet door woonpalet bekostigd. Een mogelijkheid waar (ook) budget wordt vrijgemaakt voor een inductiekookplaat biedt hier een uitkomst in. Echter blijven er bedenkingen of de benodigde gelden op deze manier effectief worden ingezet voor de beoogde doelen afgesproken in het klimaatakkoord.

Indien wordt besloten tot verdere uitvoering, wordt de gemeenteraad gevraagd additioneel budget beschikbaar te stellen.

Wij hopen de raad hiermee voldoende te hebben geïnformeerd betreffende de mogelijkheden voor een “potten en pannen” fonds binnen de gemeente Zeewolde en zijn van harte bereid om de keuzes nader toe te lichten als u dat wenst.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Zeewolde,
 de secretaris, de burgemeester,
 K.C. Hamstra G.J. Gorter